

Egyensúly
Intézet

A magyar oktatás helyzete uniós összevetésben

Boros Tamás, Egyensúly Intézet
2024. március 26.

Okos nemzet

1. **Miért fontos az oktatás?**
2. **Miért fontos mérni?**
3. **Hogyan állunk?**
4. **Mit kellene tennünk?**

Miért fontos az oktatás?

Hogyan mérjük?

- Adat
- Trend
- Összehasonlítás
- Eredmény

Hogyan állunk?

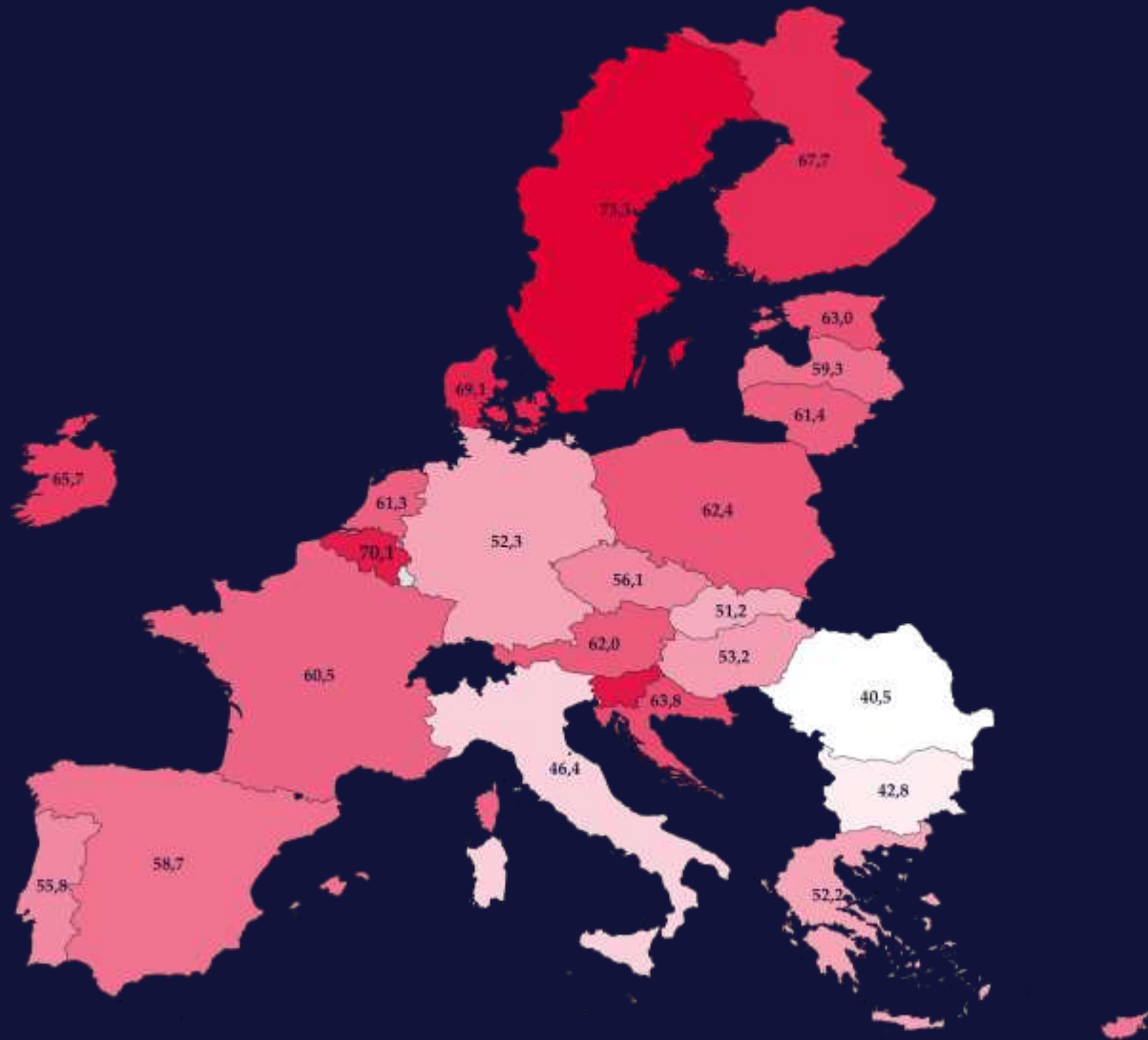
Mi az a Megatrend Index?

A közeljövőt alakító legfontosabb trendeket és változásokat követi nyomon.

Az oktatás, a digitalizáció, a környezetvédelem, az egészségügy, valamint a társadalmi kohézió területeit vizsgálja, objektív, hosszú időtávon összehasonlítható szám adatok alapján.

Az okosország-alindex eredményei

EU-s trendek

- a skandináv országok közül nem mindegyik tudta megtartani előkelő helyezését
- az első helyet Svédország (2. → 1.), a másodikat Szlovénia (4. → 2.), a harmadikat pedig Belgium (7. → 3.) szerezte meg
- bemeneti oldal: Málta, Belgium, Horvátország és Ciprus áll az élen
- a kimeneti oldal első három helyén Svédországot, Írországot és Finnországot találjuk
- különös figyelmet érdemel Hollandia: az utolsó helyen állnak a bemeneti adatok alapján, miközben a negyedik helyen végeztek a kimeneti dimenzióban

Magyarország az okosország-alindexen

- Magyarország a következő években Portugáliával (19.), Csehországgal (18.) és Ciprussal (17.) lesz szoros versenyben
- bemeneti eredmények: négy helyezést rontottunk (10. → 14.)
- kimeneti eredmények: Magyarország a 21. helyen végzett és 2016 óta három helyezést rontott

17. → 20.

Bemeneti eredmények

Bemeneti indikátorok

a közoktatásra (alap- és középfokú) fordított kiadások aránya a GDP-hez viszonyítva: **10. → 24.**

a teljes oktatási rendszerre fordított kiadások aránya a GDP-hez viszonyítva: **12. → 14.**

3,4%

4,1%

5%

5%

Bemeneti indikátorok

az 55 év feletti tanárok aránya a tanári karon belül a közoktatásban: **14. -> 19.**

az egy tanárra jutó tanulók száma a közoktatásban: **11. -> 9.**

30,5%

26,3%

10,6%

11,6%

Kimeneti eredmények

Kimeneti indikátorok

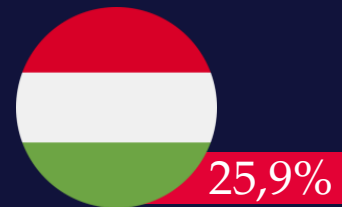
a középfokúnál alacsonyabb végzettséget szerettek aránya a 25–64 éves népességben: **12. -> 12.**

a felnőttoktatásban az elmúlt 12 hónapban részt vettek aránya a 25–64 éves népességben belül: **20. -> 20.**

Kimeneti indikátorok

a PISA-felmérésben olvasásból elégséges szintet el nem érők aránya: **22. -> 17.**

a PISA-felmérésben matematikából elégséges szintet el nem érők aránya: **21. -> 16.**

a PISA-felmérésben természettudományból elégséges szintet el nem érők aránya: **21. -> 15.**

Kimeneti indikátorok

a felsőfokú végzettséget szerettek aránya a 25–34 éves népességben:

22. → 17.

a 18–24 éves lakosságból legalább középfokú végzettséget nem szerzett és már nem tanuló fiatalok aránya:

21. → 23.

Bemeneti indikátorok

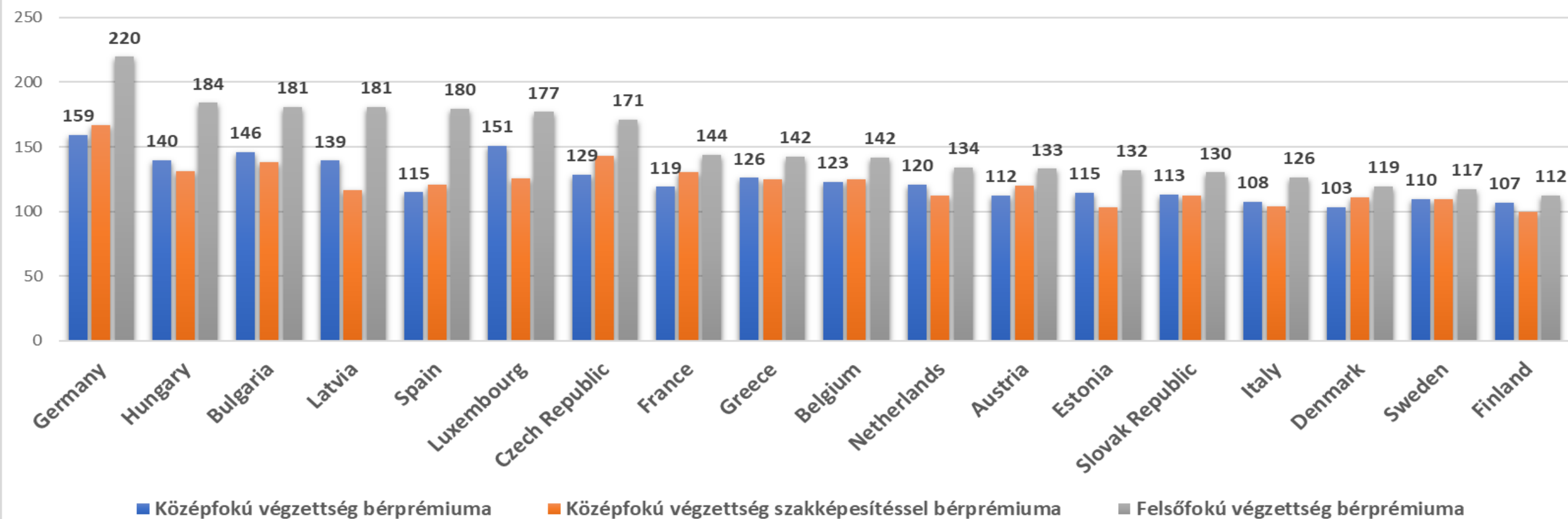
- a közoktatásra (alap- és középfokú) fordított kiadások aránya a GDP-hez viszonyítva: **24. hely**
- a teljes oktatási rendszerre fordított kiadások aránya a GDP-hez viszonyítva: **14. hely**
- az 55 év feletti tanárok aránya a tanári karon belül a közoktatásban: **19. hely**
- az egy tanárra jutó tanulók száma a közoktatásban: **9. hely**

Kimeneti indikátorok

- a középfokúnál alacsonyabb végzettséget szerettek aránya a 25–64 éves népességben: **12. hely**
- a felnőttoktatásban az elmúlt 12 hónapban részt vettek aránya a 25–64 éves népességben belül: **20. hely**
- a PISA-felmérésben olvasásból/ matematikából/ természettudományból elégséges szintet el nem érők aránya: **17./16./15. hely**
- a felsőfokú végzettséget szerettek aránya a 25–34 éves népességben: **17. hely**
- a 18–24 éves lakosságból legalább középfokú végzettséget nem szerzett és már nem tanuló fiatalok aránya: **23. hely**

A „diplomás túlképzés” ártalmas mítosza

Bérprémium a legfeljebb 8 általános iskolai osztály elvégzéséhez képest a 25-34 évesek körében, 2021, %

Teendők

TERÜLET	JAVASLAT	TERÜLET	JAVASLAT
JÖVŐKÉP	A közoktatás készítsen fel az állandó bizonytalanságra, a társadalmi létezésre és az értelmes, teljes életre!	AUTONÓMIA ÉS MINŐSÉG	Állami oktatási stratégiát, de autonóm iskolát!
	A közoktatásnak autonóm és kreatív, együttműködő és empátikus, tanulni és gondolkodni tudó, a világra nyitott polgárok nevelését kell segítenie!		Kockázatalapú teljesítményértékelést!
	A jövő iskolája legyen készség- és képességalapú, egyéni tanulási utakat támogató, autonóm, demokratikus és digitalizált!		Hálózatosodjanak az iskoláink!
PEDAGÓGUSHIÁNY	Az orvosi és pszichológusi képzés mintájára vezessük be a 4+1+3 éves pedagógusképzést!!	ESÉLYTEREMTÉS	Legyen 18 év a tankötelezettségi korhatár!
	Indítsunk szemléletformáló kampányt az oktatás és a pedagógusok nagyobb megbecsültségéért!		Az alapfokú képzés legyen egységesen 8 osztályos!
	2030-ra emeljük az átlagbér kétszeresére a pedagógusok fizetését!		Esélyteremtési iskolarangsort!
	Dinamikusabb bérnövekedési pályát!		
	Tartsuk a pályán a nyugdíjaskorú pedagógusokat!		
	Ideiglenesen csábítsuk vissza a pályaelhagyókat!		

Mit kellene tennünk?

Ne csak az egy főre jutó Nobel-díjasok számában legyünk a világelsők között, hanem az egy főre jutó diplomások számában is.

Köszönjük
a figyelmet!

Magyarország
jövő időben >>

Egyensúly Intézet